

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Corolevschi Maria în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, în cauza penală privind-l pe

ȘERBAN Iurie XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.12.2019 – 11.08.2021;

Instanța de apel: 09.09.2021 – 08.12.2021;

Instanța de recurs: 14.03.2022- 13.04.2022.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 11 august 2021, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Șerban Iurie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4) și art. 314 alin. (1) Cod penal.

În baza art. 60 alin. (1) Cod penal, Șerban Iurie a fost liberat de răspundere penală pe art. 264¹ alin. (4) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Pe art. 314 alin. (1) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare și în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa respectivă a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 iulie 2021, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Șerban Iurie, la data de 09.04.2018, în jurul orei 23.45, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, știind cu certitudine că este privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, intenționat, a condus autoturismul de model „Opel Vectra”, cu XXXXX pe drumul public din XXXXX, unde a fost stopat de către angajații poliției de patrulare din cadrul INP a IGP a MAI și la cerința ultimilor, a refuzat de la testarea alcoolscoptică,

de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul examenului medical.

Astfel, Șerban Iurie a ignorat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 prevăzute de pct. 11 lit. j) „conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat: să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei...” și pct.14 lit. a) „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate ...”.

Prin acțiunile sale intenționate, Șerban Iurie a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, după semnele calificative: refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșită de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Tot el, la data de 02.06.2019, în jurul orei 20:00, aflându-se în gospodăria lui Nistor Gheorghe, situată în XXXXX, având calitatea de învinuit în procesul penal pornit în privința sa, pe faptul refuzului conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, cunoscând că Moldovanu Dumitru a fost audiat în calitate de martor și a dat declarații în procesul penal respectiv, urmărind scopul inducerii în eroare a organului de urmărire penală, prin constrângere fizică, manifestată prin aplicarea loviturilor cu picioarele peste corp și numirea cu cuvinte injurioase, l-a determinat pe Moldovanu Vasile la depunerea de declarații mincinoase, în favoarea sa.

Prin acțiunile sale intenționate, Șerban Iurie a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 314 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: determinarea, prin constrângere, a martorului la depunerea de declarații mincinoase în cadrul procesului penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocata Berladean Lilia în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței în latura pedepsei, cu stabilirea față de Șerban Iurie a unei pedepse neprivativă de libertate cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În sensul cerințelor formulate, apelanta a invocat că, inculpatul în cadrul procesului de judecată a înaintat cererea în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, solicitând examinarea cauzei în baza procedurii simplificate, recunoscând vina integral și faptele descrise în rechizitoriu, s-a căit sincer și a relatat că î-i pare rău de cele săvârșite. De asemenea apărătorul considera că la caz nu s-a ținut cont că inculpatul la locul de trai se caracteriza pozitiv, are la întreținere doi copii minori și este unicul întreținător al familiei, circumstanțe ce urmau a fi considerate ca atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal.

Totodată potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiază de o reducere cu o treime din limitele de pedeapsă, respectiv, pedeapsa prevăzută pentru infracțiunea ce i se incriminează are limite noi și anume de la 3 luni

până la 2 ani. Ținând cont de acest aspect, apărarea pledează pentru aplicarea unei pedepse mai blânde, neprivativă de libertate. Consideră că nu este rațional de izolat inculpatul de societate, dar în scopul reeducării acestuia a-i oferi o șansă de a se corecta, pentru a crește, educa și întreține copiii, stabilind în privința lui pedeapsa în limita sancțiunii, cu aplicarea art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, apelul avocatului Berladean Lilia în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prezenta cauză a fost judecată în prima instanță în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate de către organul de urmărire penală, care au fost cercetate în ședința instanței de fond, asupra cărora inculpatul nu a obiectat și nu a solicitat administrarea unor probe noi.

Analizând circumstanțele și împrejurările speței prin prisma materialelor anexate la dosar ce vizează faptele infracționale comise de Șerban Iurie, personalitatea acestuia, instanța de apel a concluzionat că prima instanță justificat a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, iar cuantumul acesteia pentru infracțiunea comisă a fost stabilit cu respectarea principiilor individualizării pedepsei penale, ținându-se cont de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 84 alin. (4) Cod penal, totodată fiind just stabilită inoportunitatea pedepsei neprivative de libertate prevăzută la sancțiunea art. 314 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că, pedeapsa aplicată în baza art. 314 alin. (1) Cod penal inculpatului, sub formă de închisoare, în cuantumul stabilit de către prima instanță, este în coraport cu *gravitatea faptei comise*– infracțiune mai puțin gravă, comisă cu intenție; *motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit*– inducere în eroare a organului de urmărire penală cu scopul de a evita răspundere pentru infracțiunea comisă; *personalitatea inculpatului*– nu este la prima abatere de lege penală; inculpatul este neangajat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se afla, se caracteriza pozitiv; *atitudinea inculpatului față de faptele comise și procesul desfășurat*– a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, fapt ce a găsit reflectare asupra termenului de examinare a cauzei și asupra limitelor de pedeapsă conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală; *circumstanțe atenuante*– căința sinceră; *circumstanțe agravante*– lipsesc; *situația familială*– are la întreținere doi copii minori.

Deși Șerban Iurie are la întreținere doi copii minori, instanța de apel a considerat că aceste împrejurări nu pot constitui temei de suspendare a executării pedepsei în raport cu personalitatea inculpatului, acestea neproducând nici un impact asupra conștientizării consecințelor faptelor sale, ori, ținând cont de tendința inculpatului de a neglija prohibițiile legii, de a leza valorile sociale ocrotite prin normele penale, s-a considerat că nu este oportună aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal după cum se solicita în cererea de apel, scopurile pedepsei urmând a fi atinse în cazul dat doar prin executarea reală a pedepsei stabilită lui Șerban Iurie.

La caz, atingerea scopurilor de restabilire a echității, de corectare a inculpatului, de prevenire a comiterii altor infracțiuni, va fi posibilă doar prin aplicarea față de Șerban Iurie a pedepsei sub formă de închisoare, cu executarea ei reală. Pedepsa, astfel cum a fost individualizată de către prima instanță, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 Cod penal, cuantumul acesteia este dozată corespunzător, iar față de natura și gravitatea faptelor comise, a circumstanțelor reale de săvârșire a acestora, pedepsa aplicată inculpatului Șerban Iurie este aptă să ducă la realizarea scopurilor sancțiunii.

Din motivele expuse supra, criticile aduse de către apelantă în ceea ce privește asprimea pedepsei aplicate prin sentință inculpatului au fost apreciate ca nefondate, or, la aplicarea pedepsei penale, instanța de judecată s-a conformat prevederilor legii care reglementează procesul de stabilire și individualizare a pedepsei, motivându-și suficient soluția luată.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Corolevschi Maria în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și sentinței cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivare recurenta a indicat că, instanțele de judecată au examinat cauza superficial, fără să țină cont de toate aspectele cauzei. Invocă prezența circumstanțelor atenuante - autodenunțarea, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor ori recunoașterea vinovăției, deși prevederile art. 76 alin. (1) pct. 2) Cod penal permit instanțelor judecătorești dreptul să recunoască și alte circumstanțe ca atenuante care nu sunt prevăzute în art. 76 alin. (1) Cod penal. La caz, în practica judiciară s-au recunoscut drept circumstanțe atenuante starea familiară, faptul că inculpatul are copii la întreținere, că regretă faptele comise și este de vârstă tânără.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatei, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil ca vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține, că recurenta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia

instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând rejudecarea cauzei pe capătul dat.

În general, instanța de recurs notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la care face referire recurenta și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de la prevederile art. 75 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepsei, limitele ei în raport cu circumstanțele agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului Penal.

În speță, temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare, iar întru desfășurarea concluziilor sale, instanța de recurs va purcede la analiza punctată asupra argumentelor invocate, prin prisma temeiului pentru recurs nominalizat.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocată de recurentă, aceasta nu se confirmă, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală potrivit cărora, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, iar decizia trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției dat.*

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, se relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Or, faptul că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, fără indicarea erorilor și doar enumerarea prevederilor art. 75- 78 Cod penal nu poate servi temei pentru intervenirea instanței de recurs în partea stabilirii pedepsei.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Prin urmare, instanța de apel just a concluzionat că aplicarea pedepsei sub formă de închisoare va duce la realizarea scopului prevăzut de art. 61 Cod penal, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Mai exact, inculpatul nu este la prima abatere de la lege, fapt ce a impus aplicarea art. 84 alin. (4) Cod penal și stabilirea pedepsei definitive sub formă de

închisoare pe termen de 4 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani.

Colegiul penal notează că, instanța de apel și-a argumentat just concluziile privind respingerea rejudecării cauzei în latura penală pe capătul infracțiunii prevăzute de art. 314 alin. (1) Cod penal referitor la pedeapsă, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește, fapt ce corespunde jurisprudenței CtEDO (*cauza Albert vs. România din 16.02.2010*), în care Curtea statuează că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocata Corolevschi Maria în numele inculpatului nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Corolevschi Maria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe ȘERBAN Iurie XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN